

בש"פ 10001/17 - מדינת ישראל נגד מאדי דאהר

בבית המשפט העליון

בש"פ 10001/17

לפני: כבוד השופט ג' קרא

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: מאדי דאהר

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק
מ"ת 41407-06-16 שניתנה ביום 18.12.2017 על ידי
כב' השופט ארנון דראל

תאריך הישיבה: ח' בטבת התשע"ח (26.12.17)

בשם העוררת: עו"ד דפנה שמול

בשם המשיב: עו"ד ירום הלוי

החלטה

1. לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט א' דראל) במ"ת 41407-06-16 מיום 18.12.2017, בו נדחתה בקשתה של העוררת לעיון חוזר, והוחלט כי המשיב יותר משוחרר בתנאים, ולא יעבר עמוד 1

למעצר עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 20.6.2016 הוגש כנגד המשיב כתב אישום בו יוחסו לו ולאדם נוסף - בהג'את מנדו (להלן: מנדו), עבירות של נשיאת נשק (עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין)), היזק בחומר נפץ (עבירה לפי סעיף 452 וסעיף 454 לחוק העונשין, ואיומים (עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין). על פי עובדות כתב האישום המתוקן, המשיב, עורך דין במקצועו, ייצג החל משנת 2010 במועד שאינו ידוע במדויק את ע' (להלן: המתלון) ואת אביו של המתלון בעניינים שונים. במהלך החודשים ספטמבר-אוקטובר בשנת 2014, נוצר קשר בין המשיב לבין ס' - אשתו דאז של המתלון, שכלל מפגשים ושיחות טלפון. במהלך חודש אפריל התגלע בין המתלון לבין ס' סכסוך, שהוביל אותם לפתוח בהליכי גירושין. ס' שיתפה את המשיב בבעיות שבינה לבין המתלון.

במהלך חודש מאי 2015 במועד שאינו ידוע במדויק, יצר המשיב קשר עם מנדו, לאיים בפגיעה במתלון ובבני משפחתו. בהנחיית המשיב התקשר מנדו בהזדמנויות שונות למתלון ולאביו ואיים עליהם באיומים שונים. בהמשך לכך הורה המשיב למנדו להשליך רימון רסס לעבר ביתו של המתלון. לשם כך ערך מנדו הכנות בהנחיית המשיב, והמשיב פנה לאדם שלישי על מנת שימסור למנדו רכב לביצוע התוכנית. ביום 24.5.2015 בסמוך לשעה 22:00 אסף מנדו את הרכב האמור, ובסמוך לשעה 2:47 הגיע לביתו של המתלון, כשבדיו רימון יד. מנדו עצר את הרכב בסמוך לבית המתלון, והשליך את הרימון לעבר חלון בחזית הבית, בו שהו באותה העת המתלון, אביו, ובני משפחתם. כתוצאה מהתפוצצות הרימון נשברו חלונות המטבח, רסיס רימון פגע בבולון גז וגרם לנזילת גז ובני הבית נתקפו בהלה רבה.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו. ביום 27.6.2016, קבע בית המשפט (המחוזי בירושלים - כבוד השופט א' דראל) כי קיימות ראיות לכאורה למצער לעניין ביצוע עבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע, ואולם עוצמתן של ראיות אלו מוגבלת. עוד נקבע, כי לא הונח בסיס מספיק ביחס לעבירות האיומים, או לקשר בין המשיב לבין ידיו הרימון, וכן כי אין תשתית מספקת לקבוע כי המשיב היה מודע לכך שמנדו מתעתד לזרוק דווקא רימון. בית המשפט קבע כי בעניינו של המשיב לא קמה עילת מעצר מסוג מסוכנות, בין היתר מאחר שגם ככל שאכן ניתן לשייך את המעשים למשיב מסוכנותו בהקשר זה ממוקדת למקום ולזמן ומעשיו נבעו מהקשר בין המעורבים. בנסיבות אלו ומאחר שחלף זמן מאז האירועים ללא אינדיקציה להמשך איומים כלפי המתלון, נקבע כי מסוכנות פוטנציאלית של המשיב זו קהתה. כן נקבע, כי בנסיבות העניין ניהול ההליך ומעצרו של המשיב עד אותה העת מהווים הרתעה מספקת המקשה את המסוכנות עד כדי איומה. באשר לחשש לשיבוש הליכים קבע בית המשפט כי אף שקיים קושי מסוים לתת אמון במשיב נוכח התנהלותו במהלך החקירה ניתן להפיג קושי זה על ידי בטוחות, וכי אי התייצבותו לחקירה במשטרה משך שבועיים וחצי אינה מבססת חשש עתידי לשיבוש.

לפיכך, הורה בית המשפט המחוזי ביום 27.6.2016 על שחרורו של המשיב בתנאים הבאים: איסור יצירת קשר ישיר או עקיף עם הנחקרים בפרשה, למעט מזכירתו של המשיב; נאסר על המשיב להתקרב למרחק הקצר מ-300 מטר מבית מגוריו וממקום ניהול עסקיו של המתלון; המשיב יתייצב לדיונים בבית המשפט ולחקירה במשטרה בכל עת בה יוזמן. לשם קיום התנאים האמורים הורה בית המשפט על המשיב להפקיד סכום של 25,000 ש"ח במזומן, לחתום על כתב התחייבות עצמית בסכום של 100,000 ש"ח וכן להעמיד שלושה ערבים שיחתמו על כתב ערבות בסך של 10,000 ש"ח (להלן: החלטת השחרור הראשונה).

4. סמוך ליום 27.7.2017 חתמה העוררת על הסכם עד מדינה עם מנדו. במסגרת עדותו כעד מדינה מסר מנדו כי כחודשיים וחצי לפני מועד חתימת ההסכם עמו הגיע המשיב לבית הכלא בו הוא שהה ונפגש עימו, תוך שהמשיב מתחזה כבא כוחו. במהלך אותה פגישה ניסה המשיב לשכנע את מנדו לקבל את הסדר הטיעון בתיק הפלילי שהציעה העוררת, שבמסגרתו יתוקן כתב האישום לקולא נגד המשיב כך שסעיפי העבירה ישונו לעבירות של קשירת קשר לפשע, איומים והיזק במזיד כאשר סעיפי העבירות נגד מנדו לא שונו. על רקע זה המשיב זומן לחקירה ביום 6.8.2017, שאלה הוא לא התייצב. ביום 7.8.2017 הורה בית משפט השלום על מעצרו של המשיב לצורכי חקירה, והלה נעצר ביום 8.8.2017. עם זאת, מאחר שחש בליבו, המשיב אושפז ביום 9.8.2017 בבית החולים. מאחר שלא ניתן היה להשלים את חקירתו – התבקשה הארכת מעצרו של המשיב ומעצרו הוארך פעמיים, וזאת עד ליום 17.8.2017.

5. ביום 17.8.2017 התקיים דיון בבית משפט השלום, בו התבקשה הארכת מעצרו של המשיב למשך 6 ימים נוספים. בתום הדיון הורה בית משפט השלום (כב' השופטת מ' צ'רקה) על שחרורו של המשיב בתנאי החלטת השחרור הראשונה. העוררת הגישה ערר על החלטה זו ועררה נדחה ביום 18.8.2017 (כב' השופטת ע' זינגר), תוך שצוין כי כאשר יש שינוי בתשתית הראייתית, דרך המלך הינה לפנות למותב שנתן את החלטת השחרור בדרך של בקשה לעיון חוזר. לגופם של דברים סברה כב' השופטת זינגר כי חרף התשתית הראייתית החדשה ספק אם בקשת מעצר עד תום ההליכים תענה בחיוב לאור "בחינת העושה", אדם מבוגר נעדר עבר פלילי, מסוכנות ממוקדת וחלוף הזמן במהלכו היה המשיב משוחרר.

6. ביום 20.8.2017 המבקש לא התייצב לחקירה נוספת במשטרה, ולפיכך, לבקשת העוררת, הורה בית משפט השלום על מעצרו של המשיב נוכח הפרתו את אחד מתנאי השחרור. באותו היום הגישה העוררת בקשה לעיון חוזר בהחלטת השחרור הראשונה, וכן בקשה לחילוט ערבויות. בין היתר טענה העוררת, כי המשיב משטה בבית המשפט ובמשטרה, תוך שהוא מאשפז את עצמו ומשתחרר מבית החולים כרצונו, וללא כל קשר למצבו הרפואי האמיתי.

7. ביום 21.8.2017 התקיים דיון בבקשתה של העוררת לעיון חוזר, אליו לא התייצב המשיב נוכח אשפוזו בבית החולים. בתום הדיון הורה בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ת' בזק רפפורט) לבית החולים בו אושפז המשיב למסור מידע על מצבו הרפואי העדכני של המשיב ועל האפשרות שיתייצב לדיון. ביום 23.8.2017 שוחרר המשיב מבית החולים ובהמשך היום התייצב לחקירה במשטרה, שבסיומה הוא נעצר מכוח צו בית משפט השלום מיום 20.8.2017.

ביום 24.8.2017 התקיים דיון בבקשה לעיון חוזר שהגישה העוררת וכן בערר שהגיש המבקש באותו היום. בתום הדיון קבע בית המשפט (כב' השופט א' רון) כי מאחר והבקשה לעיון חוזר נסמכת בעיקר על התפתחויות במישור הראייתי יש לקיים דיון בהתפתחויות הראייתיות בפני המותב שנתן את החלטת השחרור. כן הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב עד להחלטה אחרת. על החלטה זו הגיש המשיב ערר לבית משפט זה. ביום 31.8.2017 התקבל עררו של המשיב (כב' השופט ד' מינץ) והוא שוחרר תוך קביעת תנאי הפקדה נוסף בסך של 25,000 ש"ח.

8. ביום 7.9.2017 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי בפני כב' השופט א' דראל, כאשר בפתחו התבקשה דחייה של הדיון לשם הסדרת ייצוגו של המשיב בהליך העיקרי, ולשם למידת חומר הראיות בתיק. הדיון נדחה מספר פעמים, ולבסוף התקיים ביום 18.12.2017. כאשר במועד זה הסכים בא-כוחו של המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ולקיומה של עילת מעצר. בית המשפט המחוזי (כב' השופט א' דראל) קבע, כי אין מקום לשנות מהחלטת השחרור הראשונה וזאת מאחר וגם אם קיימות ראיות לכאורה בעניינו, או אף מסוכנות מסוימת, אלה אינן בעוצמה כזו שיש בהן כדי להביא

אדם משוחרר למעצר. ובלשון החלטתו מיום 7.9.2017 "ספק בעיני אם בנסיבות אלה נקודת האיזון בכל הנוגע ליחס שבין הראיות לבין עילת המעצר השתנתה. מדובר באירועים שאירעו לפני למעלה משנתיים, ממוקדים באנשים מסוימים ובסכסוך מוגדר והמעט שניתן לומר שהמסוכנות בכל הנוגע אליהם בוודאי שלא התעצמה. כך הדבר גם ביחס לאותם שיקולים שעמדו בבסיס הקביעה כי אין מסוכנות כללית ולא כל שכן כזו המצדיקה מעצר".

על ההחלטה מיום 18.12.2017 הוגש הערר שבפני, בו טוענת העוררת כי בנסיבות העניין, קביעתו של בית המשפט המחוזי מובילה לתוצאה בלתי סבירה. לטענתה, המעשים המיוחסים למשיב מעידים על מסוכנות מובהקת. כן טוענת העוררת, כי עוצמת הראיות התחזקה באופן משמעותי, ואף המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה, כך שנשמט הבסיס לנימוק מרכזי בהחלטת השחרור. כמו כן נטען, כי המשיב הפר חזר ושנה את תנאי השחרור, וכי הוא הפר את ההוראה החוקית ושיבש הליכים באופן בוטה. לפיכך, בנסיבות העניין אין בחלוף הזמן עד לחתימת הסכם עד המדינה, או בהמשכות ההליכים בבקשה לעיון חוזר בפני בית המשפט המחוזי – כדי להצדיק את התוצאה לפיה המשיב יוותר משוחרר, ללא מגבלות ממשיות.

9. בדיון שהתקיים בפני ביום 26.12.2017 טען המשיב כי יש לדחות את הערר. לטענתו, הוא משוחרר מזה זמן רב, וזאת מבלי להפר את תנאי השחרור או לשבש את ההליכים. המשיב אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה, ואולם לגישתו אין באלה כדי לשנות מכך שמסוכנותו הינה נקודתית למקום ולזמן ובנסיבות היא אינה מצדיקה את החזרתו למעצר.

דיון והכרעה

10. לאחר עיון בערר ושקילת טענות הצדדים מצאתי, לא בלי התלבטות, כי דין הערר להידחות.

11. אמנם, לא אחת נקבע כי במקרה של הפרת תנאי השחרור בערובה, יש להורות על מעצרו של הנאשם, בשל אובדן אמונו של בית המשפט, כמו גם ביצוע עבירה נוספת של הפרת הוראה חוקית (ראו: בש"פ 5673/12 אטינגר נ' מדינת ישראל (6.8.2012) (להלן: עניין אטינגר)). כמו כן, הפרת תנאי מתנאי הערובה מקימה עילת מעצר נפרדת ועצמאית על פי סעיף 21(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), תשנ"ו-1996 (בש"פ 9825/16 אבו סבילה נ' מדינת ישראל (2.1.2017)). ככלל, מקום שנאשם ששוחרר הפר את האמון שרחש לו בית המשפט, יתקשה בית המשפט ליתן בו פעם נוספת את מידת האמון שעמדה ביסוד שחרורו לחלופה (בש"פ 7073/15 הייב נ' מדינת ישראל (27.10.2015)), כאשר סטייה מכלל זה תתאפשר במקרים חריגים.

בענייננו, מחד, נסיבות ההפרה חמורות, משבמהלכה ביצע המשיב עבירת שיבוש מהלכי משפט, מאידך, המשיב הינו אדם מבוגר נעדר עבר פלילי הסובל מבעיה בריאותית שהצריכה התערבות רפואית לפני מספר חודשים והייתי נזהר מלראות בו כמי שמתחלה, כטענת המבקשת, חרף השימוש המוגזם שעשה המשיב במצב בריאותו כדי שלא להתייבב לחקירות אליהן נקרא. כך גם המסוכנות הנשקפת ממנו הינה ממוקדת, שקהתה בחלוף הזמן. מדובר במעשים המיוחסים למשיב שהתרחשו בין השנים 2014-2015 כאשר המשיב היה משוחרר במשך תקופה ארוכה מיום 27.6.2016 ועד 8.8.2017 שמעצרו מחדש התבקש עקב הסכם עד מדינה שנחתם עם מנדו ועדותו המפלילה של מנדו שעביתה את הראיות נגדו. כאן המקום להעיר, שחרף עיבוי הראיות כאמור, כתב האישום במהותו ותוכנו לא השתנה, לבד מהוספת עבירת השיבוש והפרת ההוראה החוקית באישום שני.

עמוד 4

אף שנראה לכאורה כי המשיב יצא נשכר מהאופן בו נוהלו הליכי המעצר האחרונים בעניינו, משעל פני הדברים ומרגע שהפר את תנאי השחרור שנקבעו לו בהחלטת השחרור, היה מקום לבחון מיד את ביטולה, אין הדבר כך. בעקבות הפרתו את תנאי השחרור ננקטו נגד המשיב הליכים משפטיים, הוא נעצר ושחרר מספר פעמים וביהמ"ש (כב' השופט ד' מינץ) שנדרש לאחד מההליכים שהתקיימו בעניינו הכביד את תנאי שחרורו וחייב אותו בהפקדת סך נוסף של 25 אלף ש"ח. המשיב אף צפוי לחילוט הערבויות שהופקדו על ידו עת שוחרר לראשונה, משהליך חילוט ערבויות תלוי ועומד נגדו ואמור להתקיים באפריל 2018.

12. לאור כל האמור, פרק הזמן הארוך במהלכו היה משוחרר, מידת מסוכנותו שקהתה בחלוף הזמן, וההלכה שבית המשפט לא יורה בנקל על החזרת נאשם משוחרר למעצר החלטתי לדחות את הערר.

ניתנה היום, כ"ט בטבת התשע"ח (16.1.2018).

ש ו פ ט